

DIÀLEGS DAVALL S'AIGUA

Resum 1r Seminari: La problemàtica de les algues invasores.

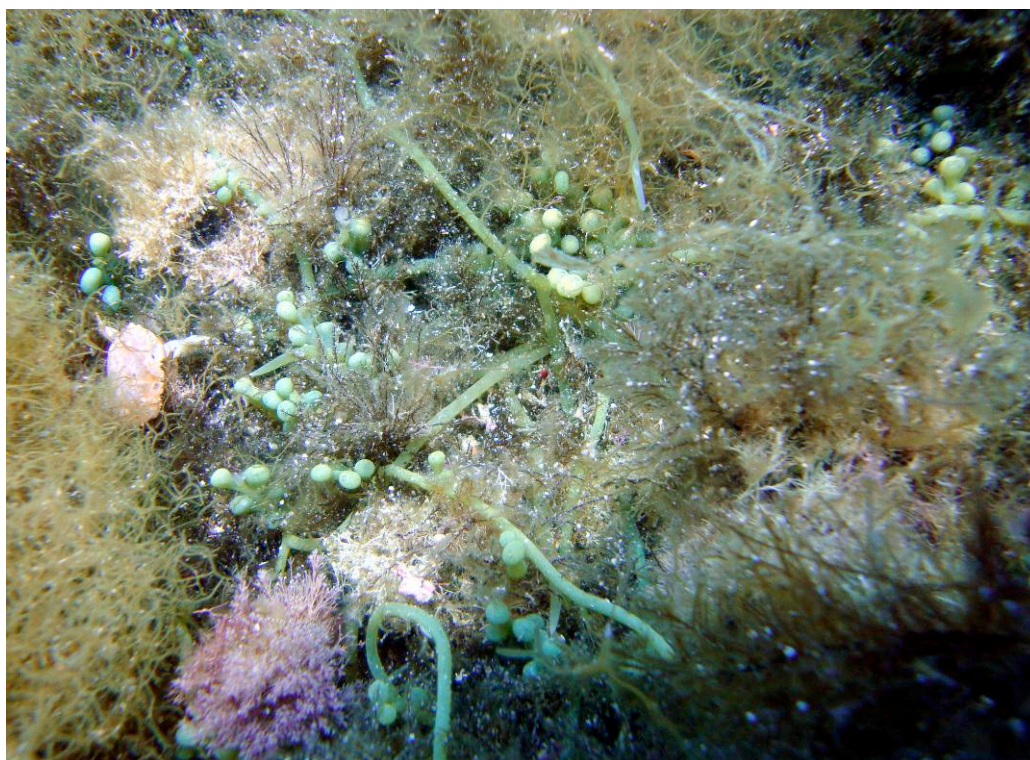
Marta Sales (IEO-IME), Rafel Quintana (IME-OBSAM) i Eva Marsinyach (IME-OBSAM)

Data: 26 d'abril de 2012, 13h.

Lloc: Sala de Reunions de l'IME.

Marta Sales (IEO-IME) va iniciar la seva exposició explicant que al mar Mediterrani es calcula que hi han 85 macroalgues introduïdes, de les quals 9 es consideren invasores, és a dir, que poden causar efectes ecològics o econòmics de caire negatiu. D'aquestes 9, s'han trobat fins el moment 5 d'elles a les costes menorquines. Són les següents:

Caulerpa racemosa: es va trobar per primera vegada a s'illa de l'Aire a l'any 2006, i actualment està en expansió a Menorca. Colonitza qualsevol tipus de substrat de 0 a 60m. L'efecte damunt les comunitats autòctones no és evident, i potser fins i tot, podrien coexistir. Hi ha peixos com salpes i donzelles que l'han incorporada a la seva dieta.

Caulerpa racemosa (d'un color verd clar) estenent-se entre altres algues al fons de l'illa de l'Aire.

Acrothamnion preisii: envaeix els rizomes (o arrels) de posidònia desplaçant la flora i fauna autòctones que normalment els colonitzen. No afecta directament a la posidònia. Va arribar probablement a la dècada dels 80 a Menorca i es troba molt estesa.

Womersleyella setacea: envaeix la comunitat de coral·ligen, comunitat que es troba entre 30 i 50 metres de fondària i que és on viu la llagosta. No es coneix que tengui cap efecte sobre

la llagosta, però si sobre les algues calcàries incrustants que formen l'estructura de la comunitat de coral·ligen. Es coneix des de l'any 1.994 a Menorca i es troba molt estesa. Pel fet que forma un tapís continu que pràcticament no deixa passar la llum, se la considera una de les més perilloses.

Lophocladia lallemandii: és una alga vermella amb molta capacitat invasora. Es va trobar a Menorca per primera vegada el 2008, però de moment no s'ha detectat que hi hagi una expansió. Es troba a uns pocs llocs al voltant de Ciutadella amb molt poca abundància. Aquesta alga és molt abundant a Eivissa i Cabrera, pel que caldrà estar alerta.

Asparagopsis taxiformis: es considera invasora, però a Menorca resulta poc preocupant; n'hi ha poca i conviu amb les espècies autòctones sense desplaçar-les. Viu a poca fondària i és possible veure'n restes que arriben a la platja.

Es poden arribar a veure restes de *Asparagopsis taxiformis* (alga de color vermell) a les platges

A través del seguiment que venen fent des del 2008 investigadors del CSIC de Blanes i del IEO, s'ha pogut constatar que *Acrothamnion preissii* i *Womersleyella setacea* ja estan ben establertes, ja han passat la fase d'expansió, i ara, la seva distribució i abundància s'ha estabilitzat. Tot i que *Caulerpa racemosa* és més coneguda, aquestes dues són més perilloses ja que allà on s'estableixen formen unes estores que ho recobreixen tot completament no deixant passar la llum ni els nutrients i ofegant les altres algues i organismes que han quedat davall.

Eva Marsinyach (IME-OBSAM) va corroborar les informacions entorn a *Caulerpa racemosa* amb els seus estudis a l'illa de l'Aire, on és molt abundant. Aquesta alga forma una espècie de teranyina o xarxa que s'estén entre les altres algues i que en ocasions pot arribar a superar els 500m de llargada per metre quadrat, si es possessin tots els filaments alineats. Sembla ser que ocupa especialment zones més degradades, com per exemple, àrees de mata morta de posidònia.

Rafel Quintana (IME-OBSAM) va remarcar que a Menorca les espècies invasores més preocupants ara mateix són les algues, però també hi ha alguns peixos que podrien arribar a suposar un perill si s'estableixen i prosperen. Un exemple és el peix trompeta (gènere *Fistularia*) que ha anat apareixent entre les captures de pescadors artesanals des de fa uns 3 anys. De moment la seva presència sembla ocasional, però convindria fer-ne un seguiment ja que aquest peix és un depredador molt voraç i podria tenir un efecte sobre els peixos juvenils de moltes espècies. Un altre convidat que no seria ben rebut seria el peix conill (gènere *Siganus*), una espècie herbívora que està causant molts danys al Mediterrani Oriental i que ja ha estat ocasionalment observat a les costes franceses.

Participants del primer seminari entorn a la taula de treball

La resta de participants van formular preguntes diverses, a la vegada que van ampliar alguna de les informacions donades. Pel que sembla, el problema de les algues invasores ja establertes no té solució i l'únic que es pot fer és mirar d'evitar que arribin. Es van apuntar diverses mesures concretes que podrien prendre vaixells de llarg recorregut i aficionats als aqüaris com a prevenció.

En aquest primer seminari han assistit investigadors de l'Estació de Recerca Jaume Ferrer (IEO), membres de l'IME, tècnics de l'OBSAM, tècnics de Pesca del departament d'Economia del Consell Insular de Menorca, tècnics del Parc Natural de s'Albufera des Grau i altres particulars interessats, fins a un total de 16 participants.

Seminaris científics organitzats per l'Estació Jaume Ferrer (IEO) i l'Institut Menorquí d'Estudis (IME)

Abril de 2012
